

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของกลุ่มคนวัยทำงานใน
กรุงเทพมหานคร

Factors Influencing Saving Behavior of Working-Age People in
Bangkok

ปรีษา ทองเนียม*

¹ สาขาวิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ประเทศไทย

² คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ประเทศไทย

* ผู้รับผิดชอบบทความ

Parisa Thongniam*

¹ Department of Management, Faculty of Business Administration, Ramkhamhaeng University,
Thailand

² Faculty of Business Administration, Ramkhamhaeng University, Thailand

* Corresponding author

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของกลุ่มคนวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออม เปรียบเทียบพฤติกรรมการออมจำแนกตามปัจจัยด้านประชากร และศึกษาอิทธิพลของปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ความรู้ทางการเงิน และการรับรู้ความเสี่ยงที่มีต่อพฤติกรรมการออม การวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณแบบสำรวจ ใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน ซึ่งเป็นกลุ่มคนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร โดยการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ Independent Sample t-test, One-way ANOVA การเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธี Scheffe' และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 60.3 อายุ 25-34 ปี ร้อยละ 35.0 อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน ร้อยละ 66.0 ระดับการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 46.5 และมีสถานภาพโสด ร้อยละ 51.0 พฤติกรรมการออมของกลุ่มคนวัยทำงานในกรุงเทพมหานครโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.95$, S.D. = 0.699) โดยด้านวัตถุประสงค์ในการออมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.10$, S.D. = 0.702) รองลงมาคือด้านความถี่ในการออม ($\bar{x} = 3.95$, S.D. = 0.709) และด้านรูปแบบการออม ($\bar{x} = 3.81$, S.D. = 0.683) ผลการทดสอบสมมติฐานด้านประชากรศาสตร์พบว่า เพศ อายุ และสถานภาพสมรสไม่ส่งผลให้พฤติกรรม

การออมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ขณะที่อาชีพและระดับการศึกษาส่งผลให้พฤติกรรมการออมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญเฉพาะมิติด้านรูปแบบการออม ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณพบว่า ปัจจัยด้านเศรษฐกิจมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมอย่างมีนัยสำคัญ (Adjusted R² = 0.414) โดยจำนวนเงินที่ออมเฉลี่ยต่อเดือนเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลสูงสุด รองลงมาคือรายได้รวมต่อเดือนและค่าใช้จ่ายรวมต่อเดือน นอกจากนี้ ปัจจัยด้านความรู้ทางการเงิน (Adjusted R² = 0.298) และปัจจัยด้านการรับรู้ความเสี่ยง (Adjusted R² = 0.362) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมอย่างมีนัยสำคัญเช่นกัน โดยการรับรู้ประโยชน์ของการกระจายความเสี่ยงเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงสุด ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าการส่งเสริมความรู้ทางการเงิน การตระหนักรู้ด้านความเสี่ยง และการบริหารจัดการรายได้และเงินออมอย่างเหมาะสม มีบทบาทสำคัญต่อการเสริมสร้างพฤติกรรมการออมของกลุ่มคนวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร เพื่อความมั่นคงทางการเงินในระยะยาว

คำสำคัญ: พฤติกรรมการออม, คนวัยทำงาน, ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ, ความรู้ทางการเงิน, การรับรู้ความเสี่ยง, กรุงเทพมหานคร

Abstract

This research aimed to examine saving behavior of working-age people in Bangkok, to compare saving behavior classified by demographic factors, and to investigate the influence of economic factors, financial literacy, and risk perception on saving behavior. The study employed a quantitative survey research design. Data was collected using questionnaires from 400 working-age people residing in Bangkok, selected by convenience sampling. Data were analyzed using descriptive statistics, including frequency, percentage, mean, and standard deviation, and inferential statistics, including Independent Sample t-test, One-way Analysis of Variance (ANOVA) with Scheffe's post hoc comparison, and Multiple Regression Analysis at a statistical significance level of 0.05. The results showed that most respondents were female (60.3%), aged 25–34 years (35.0%), employed in the private sector (66.0%), held a bachelor's degree (46.5%), and were single (51.0%). The overall level of saving behavior was high ($\bar{x} = 3.95$, S.D. = 0.699). When classified by dimension, saving objectives had the highest mean score ($\bar{x} = 4.10$, S.D. = 0.702), followed by saving frequency ($\bar{x} = 3.95$, S.D. = 0.709) and saving patterns ($\bar{x} = 3.81$, S.D. = 0.683). The hypothesis testing results indicated that gender, age, and marital status did not significantly affect saving behavior, whereas occupation and educational level significantly affected saving behavior only in the dimension of saving patterns. Multiple regression analysis revealed that economic factors significantly influenced saving behavior (Adjusted R² = 0.414), with average monthly savings being the most influential variable, followed by monthly income and monthly expenses. In addition, financial literacy factors (Adjusted R² = 0.298) and risk perception factors (Adjusted R² = 0.362) also had

significant influences on saving behavior, with perceived benefits of diversification being the most influential factor. The findings indicate that promoting financial literacy, enhancing risk awareness, and improving income and savings management play important roles in strengthening saving behavior among working-age people in Bangkok, leading to long-term financial stability.

Keywords: Saving Behavior, Working-Age People, Economic Factors, Financial Literacy, Risk Perception, Bangkok

บทนำ

การออมเงินเป็นพฤติกรรมทางการเงินที่มีบทบาทสำคัญต่อความมั่นคงและคุณภาพชีวิตของประชาชนในระยะยาว โดยเฉพาะในกลุ่มคนวัยทำงานซึ่งอยู่ในช่วงอายุที่มีรายได้ประจำและต้องเผชิญกับภาระค่าใช้จ่ายทั้งด้านการดำรงชีวิต การสร้างครอบครัว และการวางแผนเพื่ออนาคต การออมจึงมิได้มีความสำคัญเฉพาะในระดับปัจเจกบุคคลเท่านั้น แต่ยังมีส่งผลต่อเสถียรภาพของครัวเรือนและระบบเศรษฐกิจในระดับมหภาค เนื่องจากการออมที่เพียงพอสามารถช่วยลดความเสี่ยงทางการเงิน เสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ และสนับสนุนการลงทุนในอนาคตของประเทศได้อย่างยั่งยืน อย่างไรก็ตาม สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย โดยเฉพาะในเขตเมืองใหญ่อย่างกรุงเทพมหานคร ได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ค่าครองชีพที่เพิ่มสูงขึ้น ความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจ ตลอดจนวิถีชีวิตแบบเมืองที่เน้นการบริโภคและความสะดวกสบาย ล้วนส่งผลต่อทัศนคติและพฤติกรรมการออมของคนวัยทำงาน นอกจากนี้ ปัจจัยด้านรายได้ ความรู้ทางการเงิน (Financial Literacy) และการรับรู้ความเสี่ยงทางการเงิน ยังมีบทบาทสำคัญต่อการตัดสินใจออมของบุคคลในบริบทสังคมเมืองที่มีการแข่งขันสูง

จากการสำรวจระดับทักษะทางการเงินของคนไทยในปี พ.ศ. 2565 จากกลุ่มตัวอย่าง 12,402 ครัวเรือน พบว่าคนไทยมีระดับความรู้ทางการเงินเฉลี่ยอยู่ที่ 14.28 คะแนน จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน หรือคิดเป็นร้อยละ 71.4 ซึ่งเพิ่มขึ้นจากการสำรวจในปี พ.ศ. 2563 และ พ.ศ. 2561 แม้ผลการสำรวจดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงพัฒนาการด้านความรู้ทางการเงินที่ดีขึ้น แต่รูปแบบการออมของคนไทยส่วนใหญ่ยังคงเป็นการเก็บออมในรูปเงินสดและเงินฝากออมทรัพย์ ซึ่งเป็นช่องทางที่มีความเสี่ยงต่ำแต่ให้ผลตอบแทนจำกัด เมื่อเปรียบเทียบกับการลงทุนในผลิตภัณฑ์ทางการเงินอื่น ๆ ที่มีศักยภาพในการสร้างผลตอบแทนสูงกว่าแต่ก็มาพร้อมกับความเสี่ยงที่มากขึ้น (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2565) สถานการณ์ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงข้อจำกัดในการจัดการทางการเงินและการสร้างวินัยการออมของคนไทยจำนวนไม่น้อย ในขณะเดียวกัน ประเทศไทยยังเผชิญกับปัญหาหนี้ครัวเรือนในระดับสูง โดยในปี พ.ศ. 2566 สัดส่วนหนี้ครัวเรือนต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ปรับเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 91.3 ซึ่งอยู่ในระดับสูงเมื่อเปรียบเทียบกับหลายประเทศทั่วโลก อีกทั้งหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non-

performing Loans) ในกลุ่มสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภคและสินเชื่อส่วนบุคคลยังมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ภาระการชำระหนี้ต่อรายได้ของครัวเรือนไทยยังอยู่ในระดับสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศเศรษฐกิจหลักอื่น ๆ ซึ่งอาจเพิ่มความเปราะบางต่อเสถียรภาพทางการเงินและเศรษฐกิจในระยะยาว โดยเฉพาะเมื่อประกอบกับภาวะอัตราดอกเบี้ยนโยบายที่อยู่ในระดับสูง (ธนาคารกรุงศรีอยุธยา, 2567)

แม้ว่าคนไทยจะตระหนักถึงความสำคัญของการชำระหนี้และการออม แต่ผลการสำรวจล่าสุดพบว่า หลังจากได้รับรายได้ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ยังให้ความสำคัญกับการใช้หนี้เป็นลำดับแรกรองลงมาคือการออม และมีเพียงส่วนน้อยที่เลือกลงทุนเป็นลำดับแรก (ธนาคารกรุงศรีอยุธยา, 2568) สถานการณ์ดังกล่าวสะท้อนถึงข้อจำกัดในการวางแผนทางการเงินและการบริหารรายได้ของครัวเรือนไทย โดยเฉพาะในกลุ่มคนวัยทำงานในเขตเมืองที่มีภาระค่าใช้จ่ายสูง โดยเฉพาะในกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจและแหล่งรวมโอกาสการทำงาน คนวัยทำงานต้องเผชิญกับภาระค่าใช้จ่ายประจำจำนวนมาก เช่น ค่าเช่าที่พัก ค่าเดินทาง ค่าอาหาร รวมถึงค่าใช้จ่ายด้านการบริโภคตามวิถีชีวิตเมืองหลวง ปัจจัยเหล่านี้อาจส่งผลให้การออมถูกลดความสำคัญลง หากขาดการวางแผนและการจัดการทางการเงินที่เหมาะสม ดังนั้น การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของกลุ่มคนวัยทำงานในกรุงเทพมหานครจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพื่อทำความเข้าใจบทบาทของปัจจัยด้านประชากร ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ความรู้ทางการเงิน และการรับรู้ความเสี่ยงที่มีต่อพฤติกรรมการออม

ผลการศึกษาที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อสถาบันการเงินในการออกแบบผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินที่สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มคนวัยทำงาน รวมถึงเป็นข้อมูลสนับสนุนให้หน่วยงานภาครัฐและสถานประกอบการสามารถนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนาความรู้ทางการเงินและส่งเสริมการออมในรูปแบบที่เหมาะสม อันจะช่วยเสริมสร้างคุณภาพชีวิต ความมั่นคงทางการเงิน และประสิทธิภาพในการทำงานของคนวัยทำงานในระยะยาว

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของกลุ่มคนวัยทำงาน จำเป็นต้องอาศัยการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อทำความเข้าใจความหมายของการออม ลักษณะของพฤติกรรมการออม และปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจออมของบุคคล ทั้งในมิติทางเศรษฐศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์

ในมุมมองทางเศรษฐศาสตร์ การออมถูกอธิบายว่าเป็นส่วนของรายได้ที่ไม่ได้ถูกนำไปใช้เพื่อการบริโภคในช่วงเวลาปัจจุบัน แต่ถูกจัดสรรไว้เพื่อการใช้จ่ายหรือการลงทุนในอนาคต ซึ่งสะท้อนถึงการเลื่อนการบริโภคเพื่อประโยชน์ในระยะยาว แนวคิดดังกล่าวได้รับการสนับสนุนจากนักเศรษฐศาสตร์หลายท่านที่ชี้ให้เห็นว่าการออมเป็นกลไกสำคัญในการสร้างความมั่นคงทางการเงินของบุคคลและเป็น

แหล่งเงินทุนสำหรับการลงทุนและการเติบโตทางเศรษฐกิจในภาพรวม นอกจากนี้ การออมยังถือเป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการลงทุนและการบริหารความมั่งคั่งในระยะยาว

ในด้านพฤติกรรมกรรมการออม นักวิชาการมองว่าการออมมิได้ขึ้นอยู่กับรายได้เพียงอย่างเดียว แต่เป็นผลจากการตัดสินใจภายใต้ข้อจำกัด ความไม่แน่นอน และความคาดหวังในอนาคต พฤติกรรมการออมจึงสะท้อนถึงรูปแบบการจัดการรายได้และทรัพยากรทางการเงินของบุคคล ซึ่งสามารถพิจารณาได้จากหลายมิติ โดยเฉพาะความถี่ในการออม รูปแบบการออม และวัตถุประสงค์ในการออม ความถี่ในการออมสะท้อนถึงวินัยทางการเงินและความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมการใช้จ่าย ขณะที่รูปแบบการออมสะท้อนระดับความรู้ทางการเงินและการยอมรับความเสี่ยง ส่วนวัตถุประสงค์ในการออมมีบทบาทสำคัญในการสร้างแรงจูงใจและกำหนดแนวทางการออมของบุคคล

แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมสามารถอธิบายได้ผ่านหลายทฤษฎี แนวคิดของ John Maynard Keynes อธิบายว่ารายได้และค่าใช้จ่ายเป็นปัจจัยพื้นฐานที่กำหนดความสามารถในการออมของบุคคล เมื่อรายได้เพิ่มขึ้น การออมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตาม ขณะที่ค่าใช้จ่ายที่สูงหรือไม่แน่นอนจะลดเงินส่วนที่เหลือสำหรับการออม สมมติฐานวงจรชีวิตของ Modigliani และ Brumberg ซึ่งชี้ให้เห็นว่าพฤติกรรมการออมมีความแตกต่างกันตามช่วงชีวิต โดยกลุ่มวัยทำงานมักเป็นช่วงที่มีศักยภาพในการออมสูงที่สุดเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับวัยเกษียณ

นอกจากนี้ แนวคิดด้านความรู้ทางการเงินให้ความสำคัญกับความเข้าใจและทักษะในการจัดการการเงิน ซึ่งครอบคลุมการออม การลงทุน และการบริหารความเสี่ยง งานวิจัยจำนวนมากพบว่าบุคคลที่มีความรู้ทางการเงินในระดับสูงมีแนวโน้มแสดงพฤติกรรมการออมที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากกว่า โดยเฉพาะความเข้าใจเกี่ยวกับมูลค่าเงินตามเวลา อัตราเงินเฟ้อ และการกระจายความเสี่ยง ซึ่งช่วยให้บุคคลสามารถเลือกวิธีการออมและการลงทุนที่สอดคล้องกับเป้าหมายทางการเงินในระยะยาว

ในมิติด้านพฤติกรรมศาสตร์ ทฤษฎีการวางแผนพฤติกรรมอธิบายว่าพฤติกรรมการออมเกิดจากความตั้งใจของบุคคล ซึ่งได้รับอิทธิพลจากทัศนคติ บรรทัดฐานทางสังคม และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง การรับรู้ความเสี่ยง ความกังวลต่อการสูญเสียเงินออม และการรับรู้ประโยชน์ของการกระจายความเสี่ยง ล้วนมีบทบาทต่อการตัดสินใจออมของบุคคล

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศส่วนใหญ่สนับสนุนแนวคิดดังกล่าว โดยพบว่าความรู้ทางการเงิน รายได้ ภาระค่าใช้จ่าย การวางแผนทางการเงิน และการรับรู้ความเสี่ยง มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมอย่างมีนัยสำคัญ งานวิจัยในประเทศชี้ให้เห็นว่าการเสริมสร้างความรู้และทักษะทางการเงินสามารถส่งผลเชิงบวกต่อพฤติกรรมการออมได้อย่างเป็นรูปธรรม ขณะที่งานวิจัยต่างประเทศพบว่าความไม่แน่นอนทางรายได้ ความคาดหวังเงินเฟ้อ ประสบการณ์ทางเศรษฐกิจในอดีต และการเข้าถึงเทคโนโลยีทางการเงิน ล้วนมีอิทธิพลต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการออมของประชาชน

จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปได้ว่าพฤติกรรมการออมของกลุ่มคนวัยทำงานเป็นผลจากปัจจัยหลายด้านที่เชื่อมโยงกัน ทั้งปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านช่วงชีวิต ความรู้ทางการเงิน และการรับรู้ความเสี่ยง การทำความเข้าใจกรอบแนวคิดเหล่านี้จึงเป็นพื้นฐานสำคัญในการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของกลุ่มคนวัยทำงานในกรุงเทพมหานครในการศึกษาครั้งนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของกลุ่มคนวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณแบบสำรวจ (Survey Research) ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างคนวัยทำงานที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน จึงเลือกใช้การสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenience Sampling) ขนาดกลุ่มตัวอย่างคำนวณตามแนวคิดของ Cochran (1977) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ($Z = 1.96$) และค่าความคลาดเคลื่อน \pm ร้อยละ 5 โดยได้ขนาดตัวอย่างขั้นต่ำประมาณ 385 ราย และผู้วิจัยเก็บข้อมูลจริงจำนวน 400 ราย

เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งเป็น 5 ส่วน ได้แก่ (1) คำถามคัดกรองเกี่ยวกับการอาศัยหรือทำงานในกรุงเทพมหานคร (2) ข้อมูลทั่วไปด้านประชากรศาสตร์ จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และสถานภาพ (3) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ประกอบด้วย รายได้รวมต่อเดือน ค่าใช้จ่ายรวมต่อเดือน จำนวนเงินที่ออมเฉลี่ยต่อเดือน และผู้มีอิทธิพลต่อการออม (4) ปัจจัยด้านความรู้ทางการเงิน ครอบคลุมมูลค่าเงินตามเวลา อัตราเงินเฟ้อ และการกระจายความเสี่ยง (5) ปัจจัยด้านการรับรู้ความเสี่ยง ประกอบด้วย การรับรู้ความเสี่ยงจากการออม ความกังวลต่อการสูญเสียเงินออม และการรับรู้ประโยชน์ของการกระจายความเสี่ยง รวมถึงส่วนพฤติกรรมการออมของกลุ่มคนวัยทำงานซึ่งวัดใน 3 มิติ ได้แก่ ความถี่ในการออม รูปแบบการออม และวัตถุประสงค์ในการออม โดยข้อคำถามในส่วนปัจจัยและพฤติกรรมการออมใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามแบบ Likert scale และใช้เกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ยแบบช่วงกว้างชั้น 0.80

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือประกอบด้วย การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ผ่านการคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (IOC) โดยได้ค่า IOC เท่ากับ 0.985 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ผ่านการพิจารณา และการตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) จากการทดลองใช้แบบสอบถาม (Pre-test) จำนวน 30 ราย วิเคราะห์ด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha) ได้ค่า 0.915 แสดงว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูงและสามารถนำไปใช้เก็บข้อมูลจริงได้

การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถามออนไลน์ผ่าน Google Form เผยแพร่ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ต่าง ๆ เพื่อให้เข้าถึงกลุ่มคนวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร โดยข้อมูลทุกข้อมูมิได้จากการ

บททวนเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ก่อนวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและคัดกรองข้อมูล จากนั้นประมวลผลด้วยโปรแกรม SPSS โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่ออธิบายลักษณะประชากรและระดับความคิดเห็น และใช้สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ One-way ANOVA และการเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธี Scheffe' เพื่อทดสอบความแตกต่างของพฤติกรรมการออมจำแนกตามปัจจัยประชากรศาสตร์ รวมถึงการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ความรู้ทางการเงิน และการรับรู้ความเสี่ยงต่อพฤติกรรมการออม โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของกลุ่มคนวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร วิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน โดยนำเสนอผลการวิจัยในด้านข้อมูลทั่วไป พฤติกรรมการออม และผลการทดสอบสมมติฐาน ดังนี้

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลประชากรศาสตร์พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 60.3 อยู่ในช่วงอายุ 25-34 ปี ร้อยละ 35.0 ประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชนมากที่สุด ร้อยละ 66.0 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 46.5 และมีสถานภาพโสด ร้อยละ 51.0 สะท้อนให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นคนวัยทำงานในช่วงต้นถึงกลางซึ่งมีบทบาทสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจเมือง

ตารางที่ 1 ข้อมูลประชากรของกลุ่มตัวอย่าง (n = 400)

ลักษณะประชากร	ร้อยละ
เพศหญิง	60.3
อายุ 25-34 ปี	35.0
พนักงานบริษัทเอกชน	66.0
การศึกษาระดับปริญญาตรี	46.5
สถานภาพโสด	51.0

พฤติกรรมการออมของกลุ่มคนวัยทำงาน

ผลการศึกษาพฤติกรรมกรรมการออมพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.95$, S.D. = 0.699) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านวัตถุประสงค์ในการออมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านความถี่ในการออม และด้านรูปแบบการออมตามลำดับ แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับการออมเพื่อเป้าหมายในอนาคตมากกว่าการเลือกช่องทางการออมที่หลากหลาย

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมกรรมการออม

พฤติกรรมกรรมการออม	\bar{x}	S.D.	ระดับ
ความถี่ในการออม	3.95	0.709	มาก
รูปแบบการออม	3.81	0.683	มาก
วัตถุประสงค์ในการออม	4.10	0.702	มาก
รวม	3.95	0.699	มาก

ผลการทดสอบสมมติฐานด้านประชากรศาสตร์

ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการออมจำแนกตามปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ พบว่า เพศ อายุ และสถานภาพสมรสไม่ส่งผลให้พฤติกรรมกรรมการออมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ขณะที่อาชีพ และระดับการศึกษาส่งผลให้พฤติกรรมกรรมการออมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญเฉพาะในมิติด้านรูปแบบการออม โดยอาชีพมีค่า $F = 5.008$ และระดับการศึกษามีค่า $F = 3.864$ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธี Scheffe' พบว่า พนักงานบริษัทเอกชนมีรูปแบบการออมแตกต่างจากกลุ่มอาชีพอิสระ และกลุ่มผู้ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีมีรูปแบบการออมแตกต่างจากกลุ่มปริญญาเอกอย่างมีนัยสำคัญ

ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยที่มีต่อพฤติกรรมกรรมการออม

ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณของปัจจัยด้านเศรษฐกิจพบว่า โมเดลมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 71.538$, Sig. = 0.000) และสามารถอธิบายความแปรปรวนของพฤติกรรมกรรมการออมได้ร้อยละ 41.4 โดยจำนวนเงินที่ออมเฉลี่ยต่อเดือนเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลสูงสุด

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ : ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

ตัวแปร	β	Sig.
รายได้รวมต่อเดือน	0.153	0.002
ค่าใช้จ่ายรวมต่อเดือน	0.115	0.007
จำนวนเงินที่ออมเฉลี่ยต่อเดือน	0.469	0.000
ผู้มีอิทธิพลต่อการออม	-	0.092
Adjusted R ²	0.414	
F	71.538	0.000

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านความรู้ทางการเงินพบว่า โมเดลมีนัยสำคัญ ($F = 57.450$, Sig. = 0.000) และสามารถอธิบายความแปรปรวนของพฤติกรรมการออมได้ร้อยละ 29.8 โดยมูลค่าเงินตามเวลาและการกระจายความเสี่ยงมีบทบาทเด่น

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ : ปัจจัยด้านความรู้ทางการเงิน

ตัวแปร	β	Sig.
มูลค่าเงินตามเวลา	0.277	0.000
อัตราเงินเฟ้อ	0.136	0.007
การกระจายความเสี่ยง	0.263	0.000
Adjusted R ²	0.298	
F	57.450	0.000

สำหรับปัจจัยด้านการรับรู้ความเสี่ยง พบว่าโมเดลมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 76.603$, Sig. = 0.000) และสามารถอธิบายความแปรปรวนของพฤติกรรมการออมได้ร้อยละ 36.2 โดยการรับรู้ประโยชน์ของการกระจายความเสี่ยงเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลสูงสุด

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ : ปัจจัยด้านการรับรู้ความเสี่ยง

ตัวแปร	β	Sig.
การรับรู้ความเสี่ยงจากการออม	0.122	0.016
ความกังวลต่อการสูญเสียเงินออม	0.236	0.000
การรับรู้ประโยชน์ของการกระจายความเสี่ยง	0.373	0.000
Adjusted R ²	0.362	
F	76.603	0.000

สรุปผลการวิจัยโดยภาพรวม

ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่า พฤติกรรมการออมของกลุ่มคนวัยทำงานในกรุงเทพมหานครอยู่ในระดับมาก และได้รับอิทธิพลจากปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ความรู้ทางการเงิน และการรับรู้ความเสี่ยงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยเฉพาะจำนวนเงินที่ออมเฉลี่ยต่อเดือนและการรับรู้ประโยชน์ของการกระจายความเสี่ยง ซึ่งเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลสูงสุดต่อพฤติกรรมการออม

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของกลุ่มคนวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออม และศึกษาปัจจัยด้านประชากร ด้านเศรษฐกิจ ด้านความรู้ทางการเงิน และด้านการรับรู้ความเสี่ยงที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออม รวมทั้งเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการออมจำแนกตามปัจจัยประชากรศาสตร์

สรุปผลข้อมูลลักษณะประชากรของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 60.3) ช่วงอายุ 25–34 ปีมากที่สุด (ร้อยละ 35.0) อาชีพพนักงานบริษัทเอกชนมากที่สุด (ร้อยละ 66.0) ระดับการศึกษาปริญญาตรีมากที่สุด (ร้อยละ 46.5) และมีสถานภาพโสดมากที่สุด (ร้อยละ 51.0)

สรุปผลระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออม

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.79) โดยด้านค่าใช้จ่ายรวมต่อเดือนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด (3.95) รองลงมาคือ จำนวนเงินที่ออมเฉลี่ยต่อเดือน (3.85) รายได้รวมต่อเดือน (3.70) และผู้มีอิทธิพลต่อการออม (3.67)

ปัจจัยด้านความรู้ทางการเงิน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.94) โดยมูลค่าเงินตามเวลาสูงสุด (3.96) ใกล้เคียงกับการกระจายความเสี่ยง (3.94) และอัตราเงินเฟ้อ (3.93)

ปัจจัยด้านการรับรู้ความเสี่ยง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.95) โดยความกังวลต่อการสูญเสียเงินออมสูงสุด (3.99) รองลงมาคือ การรับรู้ประโยชน์ของการกระจายความเสี่ยง (3.95) และการรับรู้ความเสี่ยงจากการ

สรุปผลระดับพฤติกรรมกรรมการออมของกลุ่มตัวอย่าง

พฤติกรรมกรรมการออมประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ ความถี่ในการออม รูปแบบการออม และวัตถุประสงค์ในการออม และเมื่อพิจารณาการทดสอบความแตกต่างจำแนกตามปัจจัยประชากร พบแนวโน้มว่า “มิติด้านรูปแบบการออม” เป็นมิติที่มีโอกาสแตกต่างตามบางปัจจัยมากที่สุด

สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน (เชิงสถิติ)

สมมติฐานที่ 1 (ประชากรศาสตร์): ยอมรับสมมติฐานบางส่วน โดยเพศไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ (Sig. รวม = 0.357) อายุโดยรวมไม่แตกต่าง อาชีพแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญเฉพาะด้านรูปแบบการออม ($F = 5.008$, Sig. = 0.002) และระดับการศึกษาแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญเฉพาะด้านรูปแบบการออม ($F = 3.864$, Sig. = 0.010) ส่วนสถานภาพโดยรวมไม่แตกต่าง

สมมติฐานที่ 2 (เศรษฐกิจ): แบบจำลองมีนัยสำคัญ ($F = 71.538$, Sig. = 0.000) และอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 41.4 (Adjusted $R^2 = 0.414$) ตัวแปรที่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ รายได้รวมต่อเดือน ($\beta = 0.153$, Sig. = 0.002) ค่าใช้จ่ายรวมต่อเดือน ($\beta = 0.115$, Sig. = 0.007) และจำนวนเงินที่ออมเฉลี่ยต่อเดือน ($\beta = 0.469$, Sig. = 0.000) ซึ่งมีอิทธิพลสูงสุด ขณะที่ผู้มีอิทธิพลต่อการออมไม่มีนัยสำคัญ (Sig. = 0.092)

สมมติฐานที่ 3 (ความรู้ทางการเงิน): แบบจำลองมีนัยสำคัญ ($F = 57.450$, Sig. = 0.000) อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 29.8 (Adjusted $R^2 = 0.298$) โดยมูลค่าเงินตามเวลา ($\beta = 0.277$, Sig. = 0.000) อัตราเงินเฟ้อ ($\beta = 0.136$, Sig. = 0.007) และการกระจายความเสี่ยง ($\beta = 0.263$, Sig. = 0.000) ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญ

สมมติฐานที่ 4 (การรับรู้ความเสี่ยง): แบบจำลองมีนัยสำคัญ ($F = 76.603$, Sig. = 0.000) อธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 36.2 (Adjusted $R^2 = 0.362$) โดยการรับรู้ความเสี่ยงจากการออม ($\beta = 0.122$, Sig. = 0.016) ความกังวลต่อการสูญเสียเงินออม ($\beta = 0.236$, Sig. = 0.000) และการรับรู้ประโยชน์ของการกระจายความเสี่ยง ($\beta = 0.373$, Sig. = 0.000) ซึ่งมีอิทธิพลสูงสุด

อภิปรายผลพฤติกรรมกรรมการออมของกลุ่มคนวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มคนวัยทำงานในกรุงเทพมหานครมีพฤติกรรมกรรมการออมโดยรวมอยู่ในระดับมาก สะท้อนว่ากลุ่มตัวอย่างตระหนักถึงความสำคัญของการออมเพื่อความมั่นคงทางการเงินใน

อนาคต ทั้งนี้ในเชิงพฤติกรรมสามารถตีความได้ว่า “การออม” เป็นกลไกการจัดการความเสี่ยงทางการเงินที่กลุ่มวัยทำงานให้ความสำคัญในบริบทเมืองใหญ่

อภิปรายผลอิทธิพลของปัจจัยด้านเศรษฐกิจต่อพฤติกรรมการออม

ผลการศึกษาชี้ว่า รายได้และค่าใช้จ่ายมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับเหตุผลเชิงเศรษฐศาสตร์ว่า “ศักยภาพการออม” เกิดจากส่วนต่างระหว่างรายรับและรายจ่าย โดยผลถดถอยยังยืนยันว่า “จำนวนเงินที่ออมเฉลี่ยต่อเดือน” เป็นตัวแปรเด่นที่สุดในกลุ่มเศรษฐกิจ ($\beta = 0.469$, Sig. = 0.000) จึงสะท้อนว่าการกำหนดวงเงินออมที่ชัดเจน/ทำได้จริง เป็นหัวใจสำคัญของการผลักดันให้เกิดพฤติกรรมการออมอย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผลอิทธิพลของปัจจัยด้านความรู้ทางการเงินต่อพฤติกรรมการออม

ผลการศึกษาพบว่า ความรู้ทางการเงินมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมอย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะ “มูลค่าเงินตามเวลา” ($\beta = 0.277$, Sig. = 0.000) และ “การกระจายความเสี่ยง” ($\beta = 0.263$, Sig. = 0.000) ซึ่งสะท้อนว่าเมื่อบุคคลเข้าใจหลักคิดทางการเงิน (เช่น เริ่มออมเร็ว/ออมสม่ำเสมอ/กระจายช่องทางออม) จะนำไปสู่การตัดสินใจออมที่มีเหตุผลและยั่งยืนมากขึ้น

อภิปรายผลอิทธิพลของปัจจัยด้านการรับรู้ความเสี่ยงต่อพฤติกรรมการออม

ผลการศึกษาพบว่า การรับรู้ความเสี่ยงมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมอย่างมีนัยสำคัญ โดยตัวแปรที่เด่นที่สุดคือ “การรับรู้ประโยชน์ของการกระจายความเสี่ยง” ($\beta = 0.373$, Sig. = 0.000) สะท้อนว่าหากคนวัยทำงาน “เชื่อและเห็นภาพชัด” ว่าการกระจายความเสี่ยงช่วยลดโอกาสสูญเสีย/เพิ่มความมั่นคง จะเพิ่มแรงจูงใจให้เกิดการออมและเลือกช่องทางออมที่เหมาะสมมากขึ้น

สรุปการอภิปรายผล

โดยสรุป ผลการศึกษาชี้ตรงกันว่า ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ความรู้ทางการเงิน และการรับรู้ความเสี่ยง เป็นกลุ่มปัจจัยสำคัญที่อธิบายพฤติกรรมการออมของคนวัยทำงานในกรุงเทพมหานครได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และมีนัยเชิงนโยบาย/เชิงปฏิบัติในการส่งเสริมการออมในบริบทเมืองใหญ่

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะต่อกลุ่มคนวัยทำงาน

(1) ควรกำหนด “จำนวนเงินออมต่อเดือน” อย่างชัดเจนและทำอย่างสม่ำเสมอ เช่น กันเงินออมทันทีเมื่อได้รับรายได้ เพื่อสร้างวินัยทางการเงิน เนื่องจากตัวแปรนี้เป็นปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดจากการถดถอยพหุคูณ

(2) ควรวางแผนค่าใช้จ่ายรายเดือน ควบคุมค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น และติดตามรายรับ-รายจ่ายอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มศักยภาพการกันเงินออมให้สอดคล้องกับฐานะทางการเงินของตนเอง

(3) ควรเพิ่มพูนความรู้ทางการเงิน โดยเฉพาะมูลค่าเงินตามเวลาและการกระจายความเสี่ยง และนำไปใช้จริง เช่น การออม/ลงทุนระยะยาว และการกระจายรูปแบบการออมให้เหมาะกับระดับความเสี่ยงของตนเอง

ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงาน นายจ้าง หรือองค์กรในกรุงเทพมหานคร

ควรออกแบบมาตรการ/โครงการส่งเสริมการออมให้เหมาะสมกับลักษณะงานและระดับความรู้ของพนักงาน เช่น โครงการออมผ่านเงินเดือน กองทุนออมแบบสมัครใจ หรือสิทธิประโยชน์สำหรับผู้ออมต่อเนื่อง และควรจัดกิจกรรมอบรมความรู้ทางการเงินที่นำไปใช้ได้จริง (มูลค่าเงินตามเวลา เงินเพื่อการกระจายความเสี่ยง) เพื่อส่งเสริมการออมระยะยาว

ข้อเสนอแนะต่อสถาบันการเงินหรือผู้ให้บริการด้านการเงิน

ควรพัฒนาผลิตภัณฑ์ออมรายเดือนที่ยืดหยุ่นตามระดับรายได้และภาระค่าใช้จ่าย เช่น การออมแบบหักบัญชีอัตโนมัติ/ปรับจำนวนเงินออมได้ตามสถานการณ์ และควรสื่อสาร “ประโยชน์ของการกระจายความเสี่ยง” ให้เข้าใจง่าย โดยใช้ตัวอย่างใกล้ตัวเพื่อเพิ่มความมั่นใจในการตัดสินใจออมและลงทุน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

(1) ควรเพิ่มตัวแปรด้าน “วินัยทางการเงิน” เช่น วินัยในการทำงานประมาณ การควบคุมการใช้จ่าย และความสม่ำเสมอในการออม ซึ่งอาจมีอิทธิพลโดยตรงต่อระดับ/ความต่อเนื่องของการออม

(2) ควรขยายไปสู่ปัจจัย “การเข้าถึงบริการทางการเงินและเทคโนโลยีทางการเงิน (Digital Finance)” เช่น การใช้แอปการเงิน การออมผ่านดิจิทัล หรือความถี่การใช้ Mobile Banking เพราะมีผลต่อรูปแบบและความสะดวกในการออมของคนวัยทำงาน

(3) ควรขยายกลุ่มตัวอย่างไปยังพื้นที่อื่นนอกเหนือจากกรุงเทพมหานคร เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการออมในบริบทเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกัน

เอกสารอ้างอิง

ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2565). ผลการสำรวจทักษะทางการเงินของคนไทย

(Financial Literacy Survey). กรุงเทพฯ: ธนาคารแห่งประเทศไทย.

สืบค้นจาก <https://www.bot.or.th/th/statistics/financial-literacy.html>

ธนาคารกรุงศรีอยุธยา. (2567). ภาพเศรษฐกิจและการเงินของประเทศไทย.

กรุงเทพฯ: ธนาคารกรุงศรีอยุธยา.

สืบค้นจาก <https://www.krungsri.com/th/research>

ธนาคารกรุงศรีอยุธยา. (2568). พฤติกรรมการใช้จ่าย การออม และการลงทุนของคนไทย.

กรุงเทพฯ: ธนาคารกรุงศรีอยุธยา.

สืบค้นจาก <https://www.krungsri.com/th/research/thai-consumer>

ภัทรชัย อ่อนนุ่ม, และ พัชรภรณ์ ทัทมาลี. (2568). ความฉลาดรู้ทางการเงินของครูรุ่นใหม่ใน

กรุงเทพมหานคร. วารสารการเงินและการธนาคาร.

สืบค้นจาก <https://so06.tci-thaijo.org/>

ธีรยุทธ พิริยะอารยะกุล, วรณิ แกมเกตุ, และ ชยุตม์ ภิรมย์สมบัติ. (2564). การวิเคราะห์โปรไฟล์

กลุ่มแฝงของพฤติกรรมทางการเงินของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต. วารสารพฤติกรรมศาสตร์. สืบค้นจาก <https://so02.tci-thaijo.org/>

ไพริน บุญประเสริฐ, ปัทมวิษ ปรางอำพร, ศิริอรุณ แซ่โซว, และ ชุติมา ปฐมกำเนิด. (2568).

ผลของโครงการส่งเสริมความรู้ทางการเงินต่อพฤติกรรมทางการเงินของบุคลากรมหาวิทยาลัย. วารสารการจัดการ. สืบค้นจาก <https://so02.tci-thaijo.org/>

ศิรินุช อินละคร, และ สิทธิเดช บำรุงทรัพย์. (2567). ความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลของนิสิตระดับ

ปริญญาตรี. วารสารเศรษฐศาสตร์ประยุกต์. สืบค้นจาก <https://so01.tci-thaijo.org/>

เสาวลักษณ์ ล้ำเลิศ. (2566). ปัจจัยที่มีผลต่อระดับการออมเงินของกลุ่ม Generation X และ

Generation Y. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหิดล.

สืบค้นจาก <https://repository.li.mahidol.ac.th/>

Ajzen, I. (1991). The theory of planned behavior. *Organizational Behavior and Human*

Decision Processes, 50(2), 179–211.

Retrieved from [https://doi.org/10.1016/0749-5978\(91\)90020-T](https://doi.org/10.1016/0749-5978(91)90020-T)

Keynes, J. M. (1936). *The general theory of employment, interest and money*.

London: Macmillan. Retrieved from

<https://www.marxists.org/reference/subject/economics/keynes/general-theory/>

Modigliani, F., & Brumberg, R. (1954). Utility analysis and the consumption function.

In K. K. Kurihara (Ed.), *Post-Keynesian economics* (pp. 388–436). New

Brunswick: Rutgers University Press.

Retrieved from <https://www.nber.org/papers/w1215>

OECD. (2014). PISA 2012 results: Students and money – Financial literacy skills for the 21st century. Paris: OECD Publishing.

Retrieved from <https://www.oecd.org/education/pisa/pisa-2012-results-volume-vi-9789264208094-en.htm>

Samuelson, P. A., & Nordhaus, W. D. (2010). Economics (19th ed.). New York: McGraw-Hill Education.

Retrieved from <https://www.mheducation.com/highered/product/economics-samuelson/M9780073511290.html>

Browning, M., & Crossley, T. F. (2021). The precautionary saving motive. *Journal of Economic Perspectives*, 35(3), 181–204.

Retrieved from <https://www.aeaweb.org/articles?id=10.1257/jep.35.3.181>

Badarinza, C., Balasubramaniam, V., & Ramadorai, T. (2022). The household finance response to COVID-19. *Review of Financial Studies*.

Retrieved from <https://academic.oup.com/rfs/article/35/6/2715/6520479>

Coibion, O., Gorodnichenko, Y., & Weber, M. (2023). Inflation expectations and household behavior. *American Economic Review*, 113(3), 772–806.

Retrieved from <https://www.aeaweb.org/articles?id=10.1257/aer.20210137>

Malmendier, U., & Nagel, S. (2024). Learning from inflation experiences. *Quarterly Journal of Economics*.

Retrieved from <https://academic.oup.com/qje/article/139/1/1/7320105>

Agarwal, S., Chomsisengphet, S., Mahoney, N., & Stroebel, J. (2025). Digital finance and household saving behavior. *Journal of Finance*.

Retrieved from <https://onlinelibrary.wiley.com/>

Bernheim, B. D. (1998). Financial illiteracy, education, and retirement saving. In O. S.

Mitchell & S. J. Schieber (Eds.), *Living with defined contribution pensions* (pp. 38–68). Philadelphia: University of Pennsylvania Press.

Retrieved from <https://www.nber.org/papers/w5660>

Bodie, Z., Kane, A., & Marcus, A. J. (2014). *Investments* (10th ed.). New York: McGraw-Hill Education.

Retrieved from <https://www.mheducation.com/highered/product/investments-bodie/M9780077861674.html>

Brealey, R. A., Myers, S. C., & Allen, F. (2017). *Principles of corporate finance* (12th ed.). New York: McGraw-Hill Education.

Retrieved from <https://www.mheducation.com/highered/product/principles-corporate-finance-brealey/M9781259918940.html>

Deaton, A. (1992). *Understanding consumption*. Oxford: Oxford University Press.

Retrieved from <https://press.princeton.edu/books/paperback/9780691010365/understanding-consumption>

Garman, E. T., & Fogue, R. E. (2018). *Personal finance* (13th ed.). Boston: Cengage Learning.

Retrieved from <https://www.cengage.com/c/personal-finance-13e-garman/>

Huston, S. J. (2010). Measuring financial literacy. *Journal of Consumer Affairs*, 44(2), 296–316.

Retrieved from <https://doi.org/10.1111/j.1745-6606.2010.01170.x>

Katona, G. (1975). *Psychological economics*. New York: Elsevier. Retrieved from

<https://www.sciencedirect.com/book/9780123987506/psychological-economics>

Lusardi, A., & Mitchell, O. S. (2014). The economic importance of financial literacy.

Journal of Economic Literature, 52(1), 5–44.

Retrieved from <https://www.aeaweb.org/articles?id=10.1257/jel.52.1.5>

Markowitz, H. (1952). Portfolio selection. The Journal of Finance, 7(1), 77–91.

Retrieved from <https://doi.org/10.1111/j.1540-6261.1952.tb01525.x>